

tecznego zamknięcia subskrypcji na pożyczkę długoterminową z roku 1920.

§ 2. Niewymienione w terminie, oznaczonym w § 1 niniejszego rozporządzenia świadectwa imienne i na okaziciela pożyczki krótkoterminowej oraz świadectwa imienne pożyczki długoterminowej mogą być zgłaszane do wymiany aż do dnia 30 września 1921 r. wyłącznie jedynie w oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 3. Niewymienione do dnia 30 września 1921 r. świadectwa imienne i na okaziciela pożyczki krótkoterminowej i świadectwa imienne pożyczki długoterminowej oraz niewymienione w terminie, oznaczonym w § 1, świadectwa na okaziciela pożyczki długoterminowej, mogą być wymieniane po tych terminach tylko w Urzędzie pożyczek Państwowych w Warszawie.

§ 4. Od dnia 1 września 1921 r. placówki subskrypcyjne zostają pozbawione prawa wymiany świadectw imiennych i na okaziciela pożyczki krótkoterminowej i świadectw imiennych pożyczki długoterminowej, od dnia zaś 1 października 1921 r. zostają pozbawione prawa wymiany tych świadectw oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Prawa wymiany świadectw na okaziciela długoterminowej pożyczki z r. 1920 zostają pozbawione placówki po upływie 2 miesięcy, licząc od dnia ostatecznego zamknięcia subskrypcji na pożyczkę długoterminową.

§ 5. Świadectwa tymczasowe imienne i na okaziciela pożyczki krótkoterminowej nie będą przez Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej przyjmowane do lombardu, począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Świadectwa tymczasowe imienne pożyczki krótkoterminowej z roku 1920, wystawione po dniu zamknięcia subskrypcji na tę pożyczkę oraz świadectwa imienne pożyczki długoterminowej, wystawione po dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, nie będą przyjmowane do wymiany na obligacje tychże pożyczek, jako nieprawnie wydane i przeto, jako nieważne, nie będą wykupywane.

§ 7. Wszystkie nieużyte świadectwa tymczasowe oraz zwrócone przy wymianie świadectwa imienne i na okaziciela pożyczki krótkoterminowej i świadectwa imienne pożyczki długoterminowej, jak również grzbiety wyżej wymienionych świadectw, winny być przez placówki subskrypcyjne, z wyjątkiem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej zwrócone, wraz ze szczegółowymi sprawozdaniami Urzędowi Pożyczek Państwowych najpóźniej do dnia 15 września 1921 r.

§ 8. Nieużyte na wymianę świadectw tymczasowych obligacje pożyczki krótkoterminowej z roku 1920 winny być przez placówki subskrypcyjne z wyjątkiem Oddziałów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, zwrócone Urzędowi Pożyczek Państwowych w terminie oznaczonym w § 7, obligacje zaś pożyczki długoterminowej z roku 1920 najdalej w ciągu 2 1/2 miesięcy, licząc od dnia ostatecznego zamknięcia subskrypcji na tę pożyczkę.

§ 9. Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej winny dokonać obowiązków, przewidzianych w §§ 7 i 8 w terminie najdalej do dnia 1 listopada 1921 r.

§ 10. Terminy, przewidziane w §§ 1—8 dla placówek subskrypcyjnych, znajdujących się zagranicą przedłuża się o 2 miesiące.

§ 11. Przekroczenie §§ 7—10 niniejszego rozporządzenia pociąga za sobą obciążenie rachunku zalegającej placówki równoważyciową zatrzymanych po oznaczonym terminie obligacji i świadectw tymczasowych na okaziciela pożyczki długo i krótkoterminowej, przy czym wymagane będzie uiszczenie tej równoważyci w gotówce wraz z odsetkami od całej sumy w wysokości ustalonej na dany okres dla dyskonta weksli przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową, niezależnie od odpowiedzialności za straty Skarbu, mogącej wyniknąć wskutek uniemożliwienia powołanym organom należytej kontroli przy wymianie tych świadectw na obligacje.

Nadesłane Urzędowi pożyczek państwowych, po upływie wyznaczonego terminu, świadectwa i obligacje będą przez Urząd przyjmowane jedynie w charakterze zabezpieczenia należności Skarbu.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Stęszkowski

Rozkazy główn. komend. P. P.

1. Rozkaz Pana Ministra Spraw Wewnętrznych do policji.

Rozkaz
№ 130 z dn.
22-VII-921 r.

Obejmując urządowanie jako Minister Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej, pragnę stwierdzić, że uważam instytucję policji za nader ważny czynnik ładu wewnętrznego, spokoju i bezpieczeństwa, a przez to za jedną z podstaw bytu państwowego Ojczyzny naszej.

Byt Polski odzyskany po długiej niewoli utrwalił musi niezmienna ofiarność wszystkich obywateli i wyteżona ponad siły praca. Przdawać w tym muszą urzędnicy państwowi-obywatele. Do pierwszego ich szeregu wzywam Was, policjanci, zwłaszcza teraz, kiedy redukcja korpusu waszego nakłada na barki pozostałych w tym cięższy trud. W imię obowiązku wobec Ojczyzny trud ten spełnicie.

Rozwój Waszej organizacji mieć będzie zaw sze na względzie. Przenikać ją musi wysoki poziom ducha obywatelskiego, poczucie prawa, nieustanne doskonalenie się zawodowe i troska

o wypełnianie własnymi siłami wszelkiego mogącego kielikować zła. To jedynie nadać może służbie policyjnej należne jej dostojęństwo. Do tego Was wzywam.

Jesteście współuczestnikami budowy naszego Państwa, najtrudniejszy i najpracowitszy jest każdy początek, trwajcie jednak na stanowisku. Zapewniam Was natomiast, że w miarę możliwości państwowych, bronić będę zawsze Waszych słusznych potrzeb.

Rozkaz ten przeczytać wszystkim Komendom i posterunkom.

(—) Wł. Raczkiewicz

Minister Spraw Wewnętrznych.

2. Zachowanie się dzieci wobec przejeżdżających samochodów.

Przy obecnym przyspieszonym tempie życia i braku środków lokomocyjnych, gdy używanie samochodów przestaje być przedmiotem zbytku i rozrywką, należy dążyć do usunięcia objawów, narażających na niebezpieczeństwo osoby jadące samochodami, a wywołujących lekkomyślnością lub złą wolą niektórych warstw ludności.

Do tych objawów należy zaliczyć zachowanie się wobec przejeżdżających samochodów dziatwy szkolnej, wiejskiej i małomiasteczkowej, co wielokrotnie stwierdzono. Mianowicie dzieci dopuszczają się następujących wykroczeń: 1) rozrzucają na drogach rozbite butelki, stare żelazto i inne ostre przedmioty w celu przedziurawienia gum i stworzenia zajmującego widoku przy ich naprawie, 2) dziurawią umyślnie gumy zatrzymanych maszyn, 3) obrzucają przejeżdżające samochody kamieniami, błotem lub piaskiem, 4) opluwają jadących i wymyślają, 5) zamiast usunąć się z czasu przed nadchodzącą maszyną, stają na środku drogi i odskakują dopiero w ostatniej chwili, udając chęć rzucenia się pod samochód lub też przebiegnięcia drogi w poprzek — tuż przed samochodem.

W tym wypadku dziatwa naraża na niebezpieczeństwo — nie tylko jadących, lecz i sama siebie, gdyż sprawca psoty może łatwo dostać się pod samochód, potknąwszy się przy odskakiwaniu, lub gdy wskutek pęknięcia opony maszyna ślizga się po drodze.

Uderzenie kierowcy kamieniem lub zasypianie mu oczu piaskiem, pozbawiające zdolności władania maszyną, może pociągnąć fatalne skutki również nie tylko dla osób jadących samochodem, a wszystkie przytoczone fakty dowodzą pewnego zdżdziczenia, niegodnego kraju o wyższej kulturze, pomijając już wrażenie, jakie wieś nasza i miasteczka sprawiają na tyłu obokrajowcach, przejeżdżających przez kraj nasz samochodem i interesujących się naszym budzącem się życiem, kulturą, obyczajami i t. p.

Materjalne szkody, spowodowane przez rozmyślane niszczenie samochodów, spadają przeważnie na skarb Państwa lub fundusze społeczne, gdyż prywatne samochody stanowią małą część ogólnej ilości, większość zaś to samochody wojskowe, władz cywilnych i Instytucji społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, zechcą pp. komendanci wydać zarządzenie, aby w wypadkach stwierdzenia karygodnego zachowania się dzieci wobec przejeżdżających samochodów, policja przedsięwzięła kroki celem ukrócenia tego rodzaju samowoli, w wypadkach zaś spowodowanej tym postępowaniem zbrodni lub występku pociągała rodziców lub opiekunów tych dzieci do odpowiedzialności karnej za brak nadzoru.

3. Samochody wojskowe.

Podaję do wiadomości i zastosowania rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych L. 8505 (Sam. w sprawie zastosowania się samochodów wojskowych do sprawnych zarządzeń policji państwowej).

„Przypominając rozporządzenie p. p. Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych — ogłoszone w Monitorze Polskim № 108 z dn. 15-V-920 r. polecam aby samochody wojskowe, nieodpowiadające wymaganiom przepisów o jeździe, względnie nieoświetlone w nocy, nie opatrzone numerami i t. p. zatrzymały się bezwzględnie na żądanie funkcjonariuszy P.P. i stosowały się do ich pewnych zarządzeń.

Winnych przekroczenia tego rozkazu będę pociągał do odpowiedzialności.

w. z. Minister Spraw Wojskowych

(—) De Henning Michaelis
General-porucznik

4. Adresy Komend P.P. Okręgów: Lwowskiego, Krakowskiego i Stanisławowskiego.

Wobec tego, że niektóre komendy okręgowe przesyłają pisma do komend okręgowych w Małopolsce według dawniejszego miejsca urzędowania tych komend okr. co pociąga za sobą zwłokę w dostarczaniu korespondencji przez urzędy pocztowe zmuszone przesyłać korespondencję tę z miejscowości, do której jest ona zaadresowana, do miejsca faktycznego urzędowania danej komendy okręgowej, przypominam, iż zgodnie z rozporządzeniem Min. Spr. Wewn. w przedmiocie utworzenia komend okręgowych policji dla województw lwowskiego, krakowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (rozkaz № 105 p. VI) komendy okręgowe mają swoje siedziby: lwowska w Lwowie, krakowska w Krakowie, stanisławowska w Stanisławowie i tarnopolska w Tarnopolu.

5. Sprostowania w pismach

Przypominając rozkaz mój № 14 w sprawie sprostowań w pismach, polecam komendantom okręgowym zarządzić, aby podwładne organa przy przysyłaniu pism listów otwartych, sprostowań i t. p. nawet w sprawach osobistych z powodu trudności rozgraniczenia spraw ściśle osobistych od spraw związanych z godnością funkcjonariuszów policji, uzyskiwały uprzednio aprobatę komendantów okręgowych.

1. Strzeżenie kas skarbowych.

Rozkaz
№ 131 z dn.
27-VII-921 r.

Ministerstwo Skarbu organizuje własne warty celem strzeżenia obiektów skarbowych i o czasie zupełnego zorganizowania i uzbrojenia tych wart, Kasy Skarbowe powiadomią miejscowe Komendy Policji. Tymczasem zaś, zgodnie z decyzją Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 czerwca r. b. Nr. B. P. 193 kasy skarbowe na terenie b. zaboru rosyjskiego strzeżone będą nadal przez policję państwową zgodnie z p. V rozkazu mego Nr. 49. Na terenie Małopolski służbę wartowniczą przy kasach Skarbowych należy ustawić w większych miastach, w których istnieje dostateczna ilość organów policyjnych, natomiast w mniejszych tylko w miarę możliwości, ograniczając się do częstego patrolowania punktów, w których mieszczą się kasy skarbowe.

2. Niezależne postępowanie urzędników niektórych urzędów.

Podaję do wiadomości i zastosowania się pismo p. Ministra Spr. Wewn. z dnia 28 czerwca r. b. Nr. B. P. 1932.

„Wskutek zdarzających się wypadków, że urzędnicy państwowi interwenjowali w Ministerstwie Skarbu w sprawach należących do ich zakresu działania i popierali korzystne załatwienie tych spraw dla interesowanych stron w ich obecności, wydałem w tej sprawie okólnik Nr. 314 z dn. 20 sierpn. 1920 r.

Ponieważ według zawiadomienia Ministerstwa Skarbu wypadki podobnej interwencji ponowiły się w ostatnich czasach, niniejszem polecam zwrócić podwładnym Panu urzędnikom uwagę na niewłaściwość takiego postępowania, które jest sprzeczne z zasadami administracji publicznej a nadto utrudnia Ministerstwu Skarbu w wysokim stopniu możliwość zasięgnięcia właśnie u odpowiedniego urzędnika w chwili jego interwencji fachowej, wszechstronnej i obiektywnej opinii, niezbędnej dla właściwej oceny sprawy i przypomnieć że interwenjowanie w Ministerstwie Skarbu w towarzystwie interesentów jest niedopuszczalne

3. Eskortowanie osób w mundurach wojskowych

I z uwagi na zachodzące niejednokrotnie wypadki, że aresztowanych za przestępstwa przez policję państwową zdemobilizowanych żołnierzy (urlopowanych bezterminowo) lub bandytów przebranych w mundury żołnierskie eskortuje się publicznie przez ulice, często w okolicy, co wywołuje ze strony publiczności różne, łatwo zrozumiałe, jednak zupełnie niepożądane komentarze, polecam na przyszłość w podobnych wypadkach, przed eskortowaniem zdejmować z aresztowanych wszelkie odznaki zewnętrzne, które mogłyby wzbudzić mniemanie, że aresztowany jest żołnierzem

Przy zatrzymaniu wojskowych w służbie czynnej należy bezwzględnie osoby te odprowadzić do najbliższego posterunku żandarmerji wojskowej, w razie zaś zatrzymania osoby wojskowej w urzędzie policji władze policyjne winny zawiadomić o tem władze wojskowe, tak, aby przeprowadzenie osób tych odbywało się przy udziale władz wojskowych.

4. Druki wojskowe.

Zgodnie z pismem Ministerstwa Spr. Wojskowych w ostatnich czasach daje się zauważyć handel blankietami i drukami wojskowymi, przyczem używane są one przez kupców do opakowania towarów oraz do do-rebek.

Ponieważ druki te i blankiety pochodzą mogłyby tylko z kradzieży, albo też sprzedawane są bezprawnie przez osoby wojskowe, polecam Komendantom Okręgowym pouczyć podwładne organa, aby uprzedziły kupców i handlujących o odpowiedzialności sądowej za nabywanie i używanie takich druków, oraz aby w razie wykrycia takich druków pociągały winnych do odpowiedzialności sądowej.

5. Dokonywanie nominacji urzędników z wstecznością wstecz.

Podaję do wiadomości i zastosowania pismo Prezydenta Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, podane w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 29 z dn. 23 maja 1921 r. № P. O. 1775.

„Z nadsyłanych w myśl ustępu drugiego art. 10 Tymczasowych Przepisów Służbowych dla Urzędników Państwowych z dn. 11 czerwca 1918 r., komunikatów o zamierzonych nominacjach urzędników, jakoteż z przekładanych, w myśl końcowego ustępu tego artykuła, odpisów pism nominacyjnych wynika, że niejednokrotnie dokonywane są nominacje urzędników z zacięciem, że ważność ich liczy się od daty wstecznej, czasem nawet dość odległej od daty faktycznego uskutecznienia nominacji.

Takie odsunięcie wstecz ważności dokonanej nominacji uzasadnia w następstwie prawo do otrzymania przez odpowiedniego urzędnika uposażenia już od tej wstecznej daty, co sprzeciwia się postanowieniom ustawy z dn. 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. 65, poz. 429), a w szczególności art. 8 tej ustawy, którym oznaczone terminy, od których rozpoczyna się prawo urzędnika do otrzymywania przezeń uposażenia służbowego.

Wobec tego, że wspomniana na wstępie okólnika praktyka, dokonywania nominacji urzędników z odsunięciem terminu ważności ich wstecz jest sprzeczna z obowiązującymi przepisami ustawowymi, proszę na przyszłość o jej zaniechanie, jakoteż o pouczenie w tym względzie podległych organów, którym udzielono z mocy odpowiednich przepisów prawa samodzielnego dokonywania nominacji.

6. W sprawie zasięgania opinii o kandydatach na urzędy państwowe.

Podaję do wiadomości i zastosowania pismo Prezydenta Rady Ministrów, podane w okólniku Min. Spr. Wewn. № 32 z dn. 24 maja 1921 r. № P. O. 1222.

„Odwołując się do uchwał Rady Ministrów z dn. 16 maja 1919 r. oraz z dn. 1 wziętym 5 maja 1920 r. oraz do okólnika Prezydium Rady Ministrów z dn. 25 czerwca 1919 r. L. 5611/19, proszę p. Ministra (Raczkiwa, Prezesa, Szefa) o wydanie zarządzenia, by przy przyjmowaniu kandydatów na posady w służbie państwowej, władza przyjmująca, o ile tylko dowie się, że kandydat już poprzednio znajdował się w służbie państwowej zasięgała o nim obowiązkowo opinii u władzy, w której był poprzednio zajęty